

Riksantikvarieämbetet
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV ÖST RAPPORT 2006:54
ARKEOLOGISK FÖRUNDERSÖKNING

Herstadberg 9:1

Herstadbergs gamla bytomt
RAÄ UV 3a, invid RAÄ 51
Kvillinge socken
Norrköpings kommun
Östergötland

Dnr 422-3635-2005

Göran Tagesson

UV ÖST RAPPORT 2006:54

ARKEOLOGISK FÖRUNDESRÖKNING

Herstadberg 9:1

Herstadbergs gamla bytomt

RAÄ UV 3a, invid RAÄ 51

Kvillinge socken

Norrköpings kommun

Östergötland

Dnr 422-3635-2005

Göran Tagesson

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

Riksantikvarieämbetet

Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Öst

Roxengatan 7, 582 73 Linköping

Tel. 013-24 47 00

Fax 013-10 13 24

uvost@raa.se

www.raa.se/uv

Omslag Foto mot norr. Undersökningsområdet bestod till stor del av ett impediment med berg i dagen. I bakgrunden ses flygelbyggnaderna till Herstadbergs säter.

Produktion/grafisk form Britt Lundberg

Grafik Lars Östlin

Foto RAÄ UV Öst

Utskrift UV Öst, Linköping 2006

Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriverket, 801 82 Gävle. Dnr L 1999/3.

© 2006 Riksantikvarieämbetet

UV Öst, Rapport 2006:54

ISSN 1404-0875

Innehåll

Sammanfattning	5
Bakgrund	5
Syfte	7
Metod och genomförande	7
Resultat	7
Referenser	10
Administrativa uppgifter	10
Bilaga 1. Schaktbeskrivning	11

Fig 1. Karta över Östergötland med platsen för undersökningen markerad.

Fig 2. Fastighetskartan med undersökningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Arkeologisk förundersökning

Herstadberg 9:1

Sammanfattning

Riksantikvarieämbetet UV Öst genomförde under oktober 2006 en arkeologisk förundersökning inom fastigheten Herstadberg 9:1, med anledning av planerad exploatering för industribebyggelse, på uppdrag av Norrköpings kommun. Undersökningsområdet är beläget i omedelbar närhet till Herstadbergs säteri, vars två bevarade flyglar disponeras av Ingelsta golfklubb. Området ingår i ett större område som varit föremål för arkeologisk utredning och förundersökning i flera etapper. Syftet med det nu aktuella ärendet har varit att förundersöka resterande område, direkt söder om säteriet, ett område med dels gammal åkermark, dels ett impediment med berg i dagen. Platsen har setts som lämplig för dels förhistorisk aktivitet i form av boplatser och/eller gravar, samt rester efter den medeltida byns bebyggelse.

Sammanfattningsvis visade förundersökningsschakten att stora delar av området var kraftigt påverkat av sentida aktivitet och att några äldre kulturlager och lämningar inte kunde konstateras. Undantaget utgörs av några stenpackningar i norra delen, vilka med stor sannolikhet kan kopplas samman med den markerade vägen på 1697 års karta.

RAÄ UV Öst bedömer resultatet från förundersökningen så att de påträffade stenpackningarna i norra delen av undersökningsområdet tolkas som rester av en stensatt väg samt en intilliggande gårdsyta eller dylikt, och att dessa bör betraktas som lagskyddade fornlämningar. I övrigt har ingenting framkommit inom undersökningsområdet som tyder på äldre kulturlager eller lämningar.

Ansökan om tillstånd enligt Lag (1988:950) om kulturminnen m m ställs till länsstyrelsen, vilka beslutar i ärendet.

Bakgrund

Det nu aktuella undersökningsområdet omfattar en 12 000 m² stor yta, där Norrköpings kommun planerar för exploatering för industriverksamhet. Området ligger på den sk Kvillingeslätten, som i huvudsak består av lera i dalbotten med morän i anslutning till de högre liggande, uppskjutande bergklackarna, vilka ligger som impediment i slättlandskapet. Den omgivande fornlämningsmiljön består av gravfält och boplatzlämningar vid Ringeby och Vilhelmsberg, där undersökningar tidigare genomförts.

Området har tidigare ingått som en del i en större arkeologisk utredning etapp 1 (Nilsson 2002). I samband med denna omfattande utredning antecknades Herstadbergs gamla bytomt (UV nr 3), Kvillinge sn, i vilken det nu aktuella undersökningsområdet ingår. Bytomtens utbredning är oklar, men har vid utredningen antecknats utifrån 1697 års karta över området. En arkeologisk utredning etapp 2 i området (Nilsson & Ericsson 2004) kom dock inte att omfatta bytomten (UV nr 3).

Herstadberg har medeltida anor och omnämns första gången i skrift år 1359. År 1409 skrivs namnet Hirikstadha, medan ändelsen -berg uppkommer i jordeböckerna först under 1700-talets slut. Det bör således röra sig om ett ortnamn med ändelsen -stad, sannolikt med förhistoriska rötter. Herstadberg fick säterifrihet år 1676, ett privilegium som förlorades under slutet av 1700-talet. Mangårdsbyggnaden liksom gårdsflyglarna skall ha uppförts på den plats där krono- och skattegårdarna hade sina byggnader (se Nilsson 2004 s 9).

I samband med den arkeologiska utredningen etapp 2 gjordes en fördjupad analys av äldre kartmaterial och historiska belägg. Byn Herstads utseende framgår av en karta från 1650 av

Fig 3. Flygelbyggnader som tillhört Herstadbergs säteri, norr om undersökningsområdet. Foto RAÄ UV Öst.

Fig 4. Stenläggning (238), sannolikt liten stensatt gårdsyta hörande till sentida ekonomibyggnader i västra delen av undersökningsområdet. Foto RAÄ UV Öst.

Fig 5. Stenläggningar i undersökningsområdets norra del, schakt 392, tolkade som stensatt väg från tidigmodern tid, samt sannolikt tillhörande gårdsyta. Foto RAÄ UV Öst.

Jean de Rogier, där det tydligt framgår att det inte fanns någon samlad bytomt, utan att denna varit uppdelad i tre olika bebyggelselägen (UV 3 a–c i utredningsrapporten). UV 3a omfattar sydslutningen av en bergshöjd, platsen för skatte- och kronogården enligt 1650 års karta. Av kartan 1676 framgår att dessa kom att slås samman till Herstadberg säteri, den nuvarande platsen för Herstadbergs gård.

År 2004 genomfördes en arkeologisk förundersökning inom Herstadbergs bytomt (UV 3a) (Granath & Stenvall 2004), dvs läget för nuvarande Herstadbergs gård. Gården brändes av ryssarna i början av 1700-talet. På 1830-talet lät den dåvarande ägaren, grosshandlaren Jöns Ringborg bygga en huvudbyggnad och två flyglar. Huvudbyggnaden (RAÄ 51) brändes ned 1968 pga husbock, men flyglarna står kvar än idag på sin ursprungliga plats.

Förundersökningen 2004 omfattade 20 sökschakt, dels uppe på höjdpatriet och dels nedanför höjdpatriet. Vid förundersökningen påträffades inget som tydligt kunde dateras till den medeltida byn. Omfattande markarbeten har utförts på platsen, vilket tolkas ha utförts när trädgården anlades och den stora mangårdsbyggnaden och flyglarna byggdes på 1830-talet. Även tidigare kan arbeten ha utförts, exempelvis då säteriet etablerades på 1600-talet. Någon slutundersökning i detta område blev inte aktuell (Granath & Stenvall 2004).

Syfte

Av det ovanstående framgår att det nu aktuella exploateringsområdet ligger i en rik kulturbygd. Vid den arkeologiska förundersökningen inom bytomten (UV 3a) kunde dock inte några lämningar efter de medeltida gårdarna lokaliseras.

Det nu aktuella exploateringsområdet ligger omedelbart söder om den omtalade bytomten, platsen för skatte- och kronogården enligt 1650 års karta och det senare säteriet (fig 3). Topografiskt utgörs det av ett impediment med omgivande lägre liggande marker. Norra delen av ytan upptas av en betongplatta.

Frageställningarna inför förundersökningen berör tre huvudfrågor:

- Kan detta vara platsen för skatte- och kronogården (UV 3a) eller finns det lämningar som kan knytas till denna medeltida bebyggelse?
- Finns det lämningar från säteritiden, som inte framgår av bevarat kartmaterial?
- Finns det lämningar från förhistorisk tid? Några sådana har inte lokaliserats i det närmaste området i samband med den arkeologiska utredningen. Samtidigt är det topografiskt bra lägen för förhistorisk närvaro. Det bör understrykas att den nu aktuella ytan inte omfattades av den arkeologiska utredningens etapp 2, dvs inga sökschakt har företagits i undersökningsområdet.

Metod och genomförande

Förundersökningen genomfördes med hjälp av sökschakt med grävmaskin inom området. Schakten placerades i öppna ytor liksom på bergspartiets södra del. 14 schakt med en sammanlagd längd om 113 meter togs upp. Schakten och kulturlämningar har mätts in med totalstation. Digital inmätning sker i Riksantikvarieämbetets dokumentationsprogram Intrasis.

Resultat

I norra delen av undersökningsområdet finns en större betonggrund till en ladugård (295), 43x14 m stor i nordost-sydvästlig riktning. I bergsimpedimentets norra del finns en vägbank (200 004) ca 26 m lång och som sannolikt har anslutit till ladugårdsbyggnaden. I anslutning till denna grund togs två schakt upp (311 och 318), där kulturlager samtida med ladugården påträffades men ingenting som indikerade äldre aktivitet.

Öster om ladugårdsgrunden fanns en trädbevuxen yta, med delvis vattensjuk och fuktig mark. Ytan var mycket ojämn och belamrad med skräp. Två små schakt grävdes i denna yta (327 och 331), där det kunde konstateras att området var vattensjukt och bestod av utfyllningslager med sentida skräp. Med stor sannolikhet är detta området för ett på äldre kartor markerat vattenhål.

I undersökningsområdets norra del, öster om vattenhålet och norr om bergsimpedimentet grävdes två schakt (383 och 392). Kulturlagren bestod i dessa två av homogena odlingslager, vilket stämmer väl överens med äldre kartor, där denna del upptas av åkermark. I norra delen av schakt 392 hittades en omfattande stenläggning, dels en vägliknande stenpackning (200 002), dels en stenläggning med mindre stenmaterial (200 003), som preliminärt tolkas som gårdsyta (fig 5). Närvaro av tegel och recent fyndmaterial ger en datering till nyare tid. Möjligen skulle den vägliknande stenpackningen kunna tolkas överensstämma med den väg till säteriet som finns markerad på 1697 års karta.

I undersökningsområdets västra del, söder om ladugårdsgrunden, finns idag en grusad yta för uppställning av maskiner. Denna yta verkar vara utschaktad, vilket även två sökschakt (283 och 287) kunde bekräfta. I ytans nordöstra del närmast ladugårdsgrunden finns mycket skräp uppkastad. Direkt väster om undersökningsområdet finns idag en stående trälada, vars orientering överensstämmer helt med ladugårdsgrunden.

Mellan den utschaktade grusade ytan och bergsimpedimentet finns en yta, som sannolikt varit odlad, idag gräsbevuxen. Den har en svag förhöjning i mellersta delen invid bergsimpedimentets sluttning mot väster. I detta område grävdes två schakt (200 och 211). Marktopografin består huvudsakligen av seg och hård lera direkt under grästörven, i den svaga förhöjningen är marken dock sandigare och grusigare. I schakt 200 hittades en stenpackning, med recent

datering. I schakt 211 hittades en stensättningsliknande stenpackning (238), belägen på den svaga förhöjningen och med en jämn yta och väl utvalt stenmaterial (fig 4). Stenpackningen rensades fram och fotodokumenterades, men visade sig vara sentida, genom fynd av tegel under stenarna. Direkt väster om denna stenpackning hittades ytterligare anläggningar i form av syllstenar med inslagna järnkrampor samt ett möjligt stolphål, vilka sannolikt hör till ytterligare byggnader på platsen. Stenpackningen tolkas höra ihop med denna bebyggelse, som av fyndmaterialet att döma är av sent datum, 1800- eller 1900-tal.

Bergsimpedimentet i undersökningsområdets östra del består av huvudsakligen berg i dagen (se rapportens omslag). I den södra delen fanns dock sammanhängande jordlager och där grävdes fyra schakt (351, 357, 365, 369). I schakt 357 fanns en skärvtstenspackning, som dock innehöll rikligt med tegel i botten. I de övriga schakten bestod jorden av sandig mylla med inslag av tegel. Norr om schakt 351 fanns en hel del odlingssten uppslängd.

Söder om schakt 369 sluttar marken mot söder och omfattar en gräsbevuxen yta, gropig och ojämn. Ytan tolkades som kraftigt påverkad av täktgropar, varför något förundersökningsschakt inte togs upp i denna del.

Sammanfattningsvis visade förundersökningsschakten att stora delar av området var kraftigt påverkat av sentida aktivitet och att några äldre kulturlager och lämningar inte kunde konstateras. Undantaget utgörs av de bevarade stenpackningarna i norra delen, vilka med stor sannolikhet kan kopplas samman med den markerade vägen på 1697 års karta.

RAÄ UV Öst bedömer resultatet från förundersökningen så att de påträffade stenpackningarna i norra delen av undersökningsområdet tolkas som rester av en stensatt väg samt en intilliggande gårdsyta eller dylikt, och att dessa bör betraktas som lagskyddade fornlämningar. I övrigt har ingenting framkommit inom undersökningsområdet som tyder på äldre kulturlager eller lämningar.

Ansökan om tillstånd enligt Lag (1988:950) om kulturminnen m m ställs till länsstyrelsen, vilka beslutar i ärendet.

Linköping den 31 oktober 2006

Göran Tagesson

Referenser

- Nilsson, P. 2002. Herstadbergs arbetsområde. Arkeologisk utredning etapp 1. RAÄ UV Öst rapport 2002:40.
- Nilsson, P. & Ericsson, A. 2004. En syllstensbyggnad och en medeltida ödegård vid Herstadberg. Arkeologisk utredning etapp 2. RAÄ UV Öst rapport 2004:44.
- Granath, Y. & Stenvall, J. 2004. Herstadbergs gård. Arkeologisk förundersökning inom och invid Herstadbergs bytomt, UV 3a. RAÄ UV Öst rapport 2004:63.

Administrativa uppgifter

Län: Östergötlands

Landskap: Östergötlands

Kommun: Norrköpings

Socken: Kvillinge

Plats: Herstadberg 9:1

Fornlämning: RAÄ 50

Läge: Ekonomiskt kartblad 9G 0e Loddby

Undersökningens mittpunkt: X 6500920-01100, Y 1520950-21100

Koordinatsystem: RT90, 2,5 gon V

Höjdsystem: Rikets

Riksantikvarieämbetet dnr: 422-3635-2005

Länsstyrelsen dnr: 431-13812-05

Länsstyrelsen beslutsdatum: 2006-09-22

Projektnummer: 1520731

Intrasisprojekt: O2005123

Rapportnummer: 2006:54

Ansvarig arkeolog: Göran Tagesson

Underkonsult: Börje Klockner Maskin

Beställare: Länsstyrelsen Östergötland

Kostnadsansvarig: Norrköpings kommun

Undersökningstid: 3 dagar

Undersökningsområde: 12 000 m²

Undersökt yta: 113 löpmetrar

Arkivhandlingar: Förvaras på antikvariskt-topografiska arkivet ATA, Riksantikvarieämbetet, Stockholm.

Fynd: Ej sparade

Bilaga 1. Schaktbeskrivning

Schakt 1 (20S 311)

8 m l (Ö-V), beläget direkt V om ladugårdsgrunden (2A295).

Stratigrafi: 0–0,2 m dj, grästorv; på 0,2–0,5 m dj, fyllning av grov kantig sten, 0,3–0,4 m st, kan möjligen tolkas som en stenläggning hörande samman med ladugårdsgrunden. Därunder fanns ett gråbrunt lerigt humuslager innehållande småsten och tegelkross, även recent buteljglas. På 0,6–0,8 m dj fanns ett infiltrerat lerigt lager, därunder orörd steril gulbrun lera.

Tolkning: Marken kraftigt påverkad av sentida verksamhet.

Schakt 2 (20S 318)

14 m l (Ö-V), belägen i undersökningsområdets N del, norr om landugårdsgrunden (2A295) och 2 m söder om grusvägen.

Stratigrafi: Vid 3–9 m räknat från V, fanns en större jordfast sten, på 0–0,2 m dj under markytan fanns matjord; på 0,2–0,7 m dj under markytan fanns sandig fyllning bestående av större och mindre stenar, även recent fönsterglas. Vid 9 m hittades hörnet till ladugårdsgrunden, öster om detta fanns tjocka fyllnadslager med lera respektive sand. Schaktet grävdes i denna del till 0,7 m dj under markytan utan att orörd botten hittades. Markytan öster om schakt 2 är grusad för uppställning av återvinningscontainer.

Tolkning: Marken kraftigt påverkad av sentida verksamhet.

Schakt 3 (20S 327)

3 m l, beläget öster om schakt 2. Schaktet beläget i område med ojämn yta, bevuxet med träd.

Stratigrafi: Schaktet visade att ytan är kraftigt påverkad av påförda sopor.

Tolkning: Marken kraftigt påverkad av sentida verksamhet.

Schakt 4 (20S 331)

4 m l, beläget mitt i igenfyllt vattenhål, omgivet av alar i dess kanter.

Stratigrafi: Schaktet visade att ytan består av kraftiga utfyllnadslager i vattenhålet.

Tolkning: Marken kraftigt påverkad av sentida verksamhet.

Schakt 5 (20S 392)

15 m l (N-S, beläget i UO:s norra del, norr om berg i dagen, söder om grusväg.

Stratigrafi: Schaktets södra del innehåller lerig humus, tolkas som odlingsjord. I norra delen av schaktet hittades en stenpackning.

Stenpackning (200 002) NO-SV riktning, framrensad till 6 m längd, 2,3 m bred, bestående av 0,1–0,2 m stora stenar, vällagd yta med stenarnas flata sida uppåt, tydlig begränsning i öster. Ovan stenpackningen rikligt med tegelkross, recent porslin, stora järnkrokar etc, belägna i ett lager humös jord. Stenpackningen grävdes igenom på ett ställe, fynd av tegel även under stenarna. Under stenpackningen fanns ett infiltrerat sandlager, därunder steril orörd sandbotten.

Stenpackning (200 003) belägen direkt väster om den föregående stenpackningen, omfattar en mindre vällagd stenpackning, bestående av 0,05–0,1 m stora stenar, enstaka 0,2 m stora. Ytan och materialet ojämnare än den föregående, men den tycks utgöra en fortsättning på denna. Stenpackningen var täckt av ett gruslager.

Tolkning: Området vid schakt 5–6 utgör en liten odlad yta, belägen öster om vägen på 1697 års karta. Stenpackningen tolkas som rester av denna väg, som även finns markerad på 1700-talskartorna. Den mer ojämna stenpackningen väster därom tolkas som en gårdsyta eller dylikt.

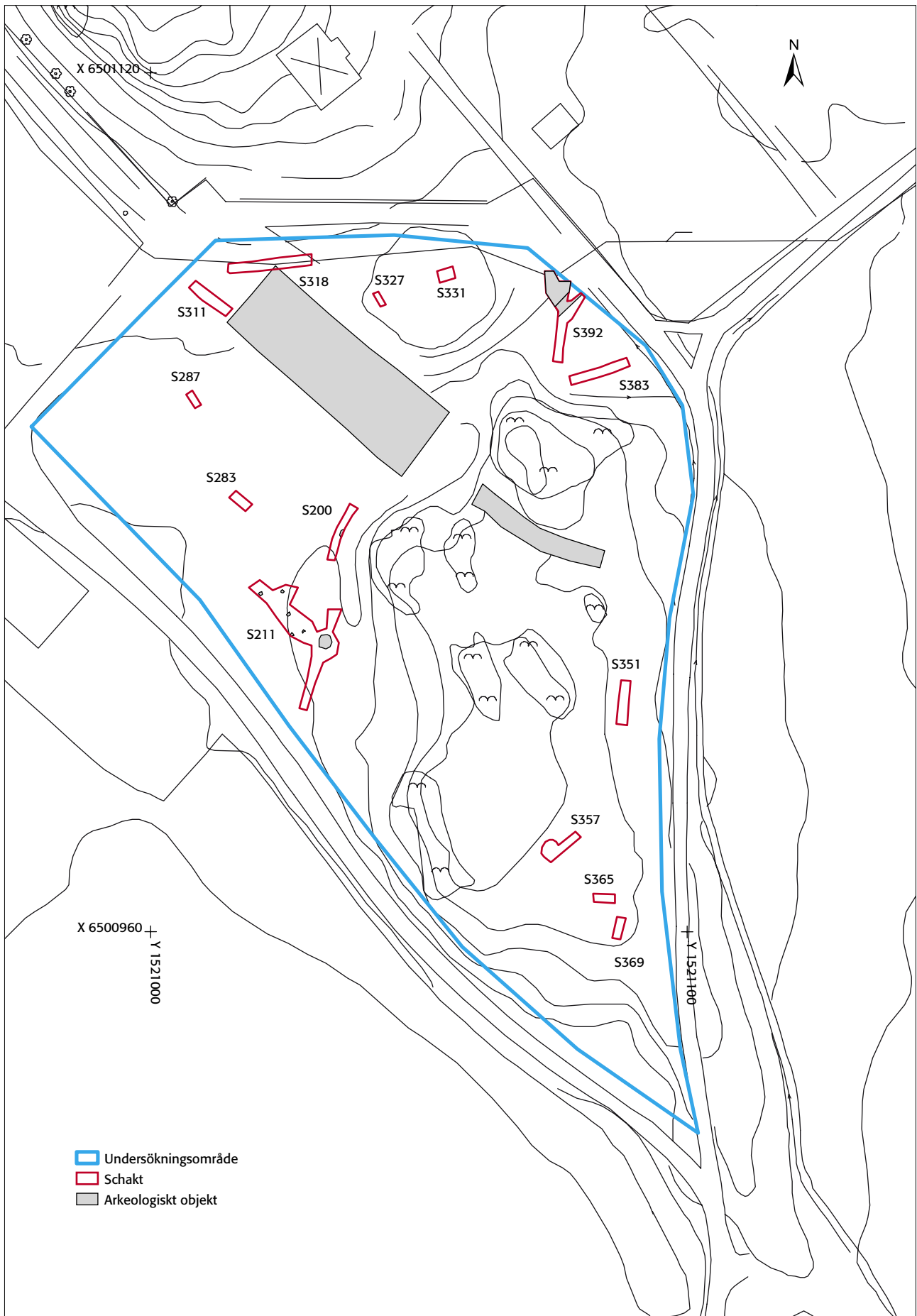

Fig. 7. Grundkarta över undersökningsområdet, med undersökningsschakt och påträffade kulturlämningar markerade. Skala 1:1000.

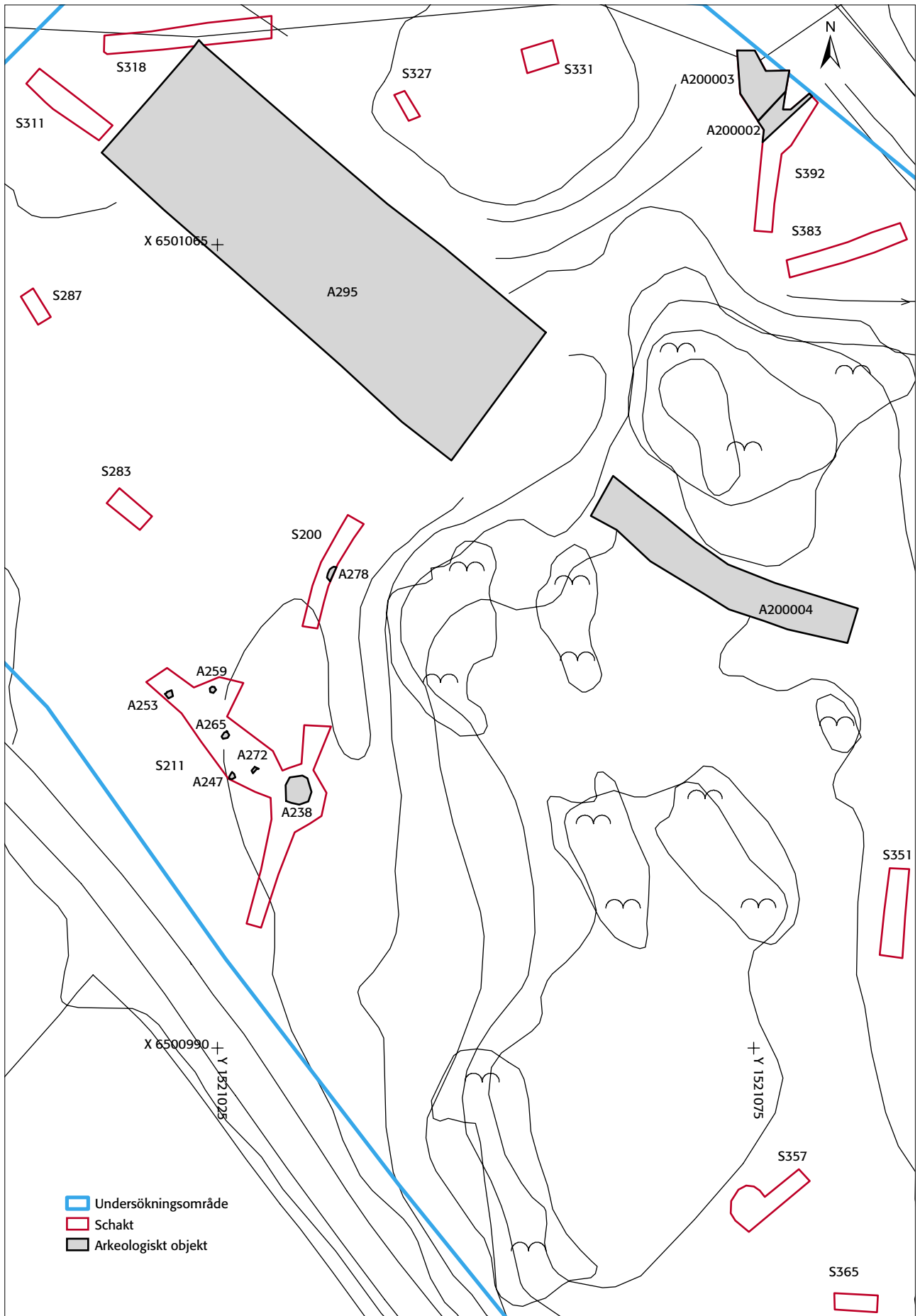

Fig 8. Grundkarta över undersökningsområdets västra del schakt 200, 211 och dess norra del schakt 383, 392. Skala 1:500.

Schakt 6 (2OS 383)

10 m l (Ö-V), beläget strax söder om schakt 5.

Stratigrafi: På 0–0,7 m dj fanns ett lerigt homogent humuslager med enstaka tegel. I västra delen fanns några större jordfasta stenar, kring dessa fanns även mindre sten, men ej mörkfärgad jord eller sot.

Tolkning: Odlingslager.

Schakt 7 (2OS 200)

10 m l (N-S), schaktet beläget på jämn gräsbevuxen yta, strax väster om berg i dagen, och söder om liten avsats, på vilken ladugårdsgrunden är belägen.

Stratigrafi: Under grässvålen vidtog seg och hård lera. I ytan enstaka recent porslin och tegel.

Stenpackning (2A 278) 1,4 m diam, bestående av småsten, fyllning av tegel, tolkas som recent.

Tolkning: Se schakt 8.

Schakt 8 (2OS 211)

20 m l (N-S), schaktet utvidgat åt väster. Beläget söder om schakt 7, direkt väster om berg i dagen, på svag förhöjning av gräsbevuxen yta. Ytan har varit odlad, vilket antyds av litet dike mellan ytan och bergsryggens västsluttning.

Stratigrafi: Under grässvålen kommer seg lera, något sandigare och grusigare i schaktets södra del, liksom i utvidgningen mot väster.

Stenpackning (2A 238) 2,7x2,5 m stor (N-S), oregelbundet rund, bestående av 0,1–0,2 m stora stenar, vällagd med jämn yta, kanterna något oregelbundna och med flack yta. Stenläggningen är belägen på svag förhöjning, direkt väster om bergsryggen. I ytan fanns rikligt med tegelkross, järnskrot, kalkbruksbitar och fönsterglas. Läget, materialet, ytan och formen skulle kunna tolkas som en stensättning, dvs en förhistorisk grav. I en del av stenpackningens norra yta togs stenarna bort och där visade det sig att jordlagret under stenpackningen innehöll rikligt med tegel.

Syllstenar (2A 247, 2A 253, 2A 259, 2A 265) Stenarna består av ca 0,3–0,4 m stora stenar, flata och alla med infäst kraftig järnkrampa. Stenarna ligger med ca 3,8–4,2 m mellanrum, tre av dem ligger i en rak ca NNV-SSO riktning, den fjärde vinklar av mot väster. Stenarna tolkas som syllstenar med järnkrampa som fäste för väggkonstruktion eller dylikt. I jorden runtomkring finns rikligt med tegel och recent material. Det rör sig sannolikt om en sentida byggnad, ca 1800- eller tidigt 1900-tal.

Stolphål? (2A 272) Stolphålet är ca 0,5 m diam, begränsat av stenar i ytan, mitten fylld med tegel och recent skräp, med en bottensten vid 0,3 m djup. Tolkas som stolphål? Ej vidare undersökt.

Tolkning: Hela ytan har påverkats av sentida bebyggelse, där syllstenarna och det eventuella stolphålet utgör rester efter en ekonomibygnad. Stenpackningen direkt öster därom kan sannolikt tolkas som en stenläggning tillhörande denna byggnad.

Schakt 9 (2OS 357)

6 m l (Ö-V), beläget på bergsrygg, ytan i söder med jordtäckte strax söder om berg i dagen. Gräsbevuxen yta med övertorvade stenar.

Stratigrafi: I schaktets norra del fanns rikligt med skärvig sten, ca 0,1–0,2 m stora, ej skörbrända, med inblandning av tegel. I schaktets södra del fanns ett 0,5 m tj fyllnadslager med småsten, men även tegel och betongplattor. Orörd steril nivå bestod av ställvis berg i dagen, i övrigt gulröd grusig sand.

Tolkning: Ytan består av jordlager som påverkats av sentida skräpdeponi, i övrigt inga fynd av äldre kulturlämningar.

Schakt 10 (2OS 365)

4 m l (Ö-V), beläget på bergsryggen, söder om schakt 9.

Stratigrafi: Omfattar ett 0,4 m tj lager sandig mylla med sten och grus, i ytan under grästorven fanns lösa plattor av sågad grön Kolmårdsmarmor.

Tolkning: Se schakt 9.

Schakt 11 (2OS 369)

4 m l (N-S), beläget på bergsryggen, söder om schakt 10.

Stratigrafi: Omfattar ett 0,4 m tj stenblandat lager sandig mylla, i ytan med sågade plattor av grön Kolmårdsmarmor. Steril orörd botten består av gulröd grusig sand. Söder om schaktet finns täktgropar i sydslutningen ner mot grusvägen. Denna del har inte undersökts vidare.

Tolkning: Se schakt 9.

Schakt 12 (2OS 351)

8 m l (N-S), beläget norr om schakt 9, på bergsryggens östra del, i svag sluttning mot öster. Ytan gräsbevuxen, enstaka berghällar sticker upp och strax norr om schaktet finns i ytan skarpkantade större stenar, sannolikt uppslängd odlingssten.

Stratigrafi: Omfattar ett 0,4 m tj lager sandig mylla.

Tolkning: Schaktet omfattar endast naturligt jordlager, med påverkan av uppkastad odlingssten. I övrigt inga äldre kulturlämningar.

Schakt 13 (2OS 283)

4 m l (Ö-V), beläget på stora grusplanen i undersökningsområdets västra del.

Stratigrafi: Omfattar ett 0,4 m tj fyllnadslager, grus och därunder lerblandad fyllning.

Tolkning: Äldre kulturlager har schaktats bort i området för grusplanen, vilken omfattar en 2000 m² stor yta i UO:s västra del.

Schakt 14 (2OS 287)

3 m l (Ö-V), beläget på stora grusplanen, 20 m NV om schakt 13.

Stratigrafi: Omfattar ett 0,4 m tj lager mörk lerig fyllning, gödselblandat, därunder steril blålera.

Tolkning: Se schakt 13.